DET KONGELIGE FORBRUKER- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

STATENS PERSONALDIREKTORAT

PERSONALDIREKTORATETS MELDING NR. 15 / 87 Dato 19.5.87

Til Statsforvaltningen og Riksrevisjonen.

Gjelder Statens personalhåndbok pkt. 211.0-0

FORHOLDET MELLOM TJENESTEMANNSLOVEN OG BUDSJETTREGLENE

Forbruker- og administrasjonsdepartementet vil med dette rundskrivet presisere forholdet mellom tjenestemannsloven og budsjettsystemet, da det synes å herske noe uklarhet om dette.

Der hvor det er etablert ansettelser som kan være i strid med disse forutsetningene, bør en vurdere hvordan en gjennom visse overgangsordninger kan komme over i "normale forhold".

Etter tjenestemannsloven av 1983 aksepteres bare to former for tilsetting, - fast og midlertidig. Budsjettrundskriv R-16/80 fra Finansdepartementet bygger også på denne regel som en forutsetning for stillingsopprettelser. Post 01 "Lønn og godtgjørelser", underpost "Organiserte stillingshjemler" inneholder derfor enten faste eller midlertidige stillingshjemler. De faste stillingshjemlene gir hjemmel til å tilsette fast eller midlertidig, dvs. tidsbegrenset eller for å gjøre et bestemt arbeid, jf. tjenestemannsloven § 3. Den tidsbegrensede tilsetting kan vare ut over 4 år ved ansettelse på åremål.

De midlertidige stillingshjemlene kan bare brukes til tidsbegrenset tilsetting innenfor de tidsrammer som stillingshjemlene setter - 2 eller 4 år.

Tjenestemannslovens § 3 nr. 2 "Arbeidet ennå ikke er fast organisert"...., kan brukes som hjemmel i tiden etter en nyetablering eller omorganisering. Bokstavene d) og e) om elever og aspiranter ved etatsskoler og utdanningsstillinger, er nærmere regulert i loven og forskriftene. Åremålstillinger (bokstavene f) blir ikke brukt i noe vesentlig omfang. Det arbeides for tiden med regler om bruken av åremålstilsettinger i statsstillingr på Svalbard.

Ledig lønn i faste eller midlertidige stillingshjemler kan brukes til å lønne vikarer. Vi viser i denne forbindelse til reglene om "årsverksbudsjettering".

Når det gjelder bruken av vikarer (Tjenestemannsloven § 3, nr. 2 bokstav c.) ber vi om at man er oppmerksom på at begrepet " vikar" er reservert for tjenestemenn som trer inn i stedet for en annen (tjenestemann). Vikarer kan derfor bare brukes under forskjellige former for permisjon hos stillingsinnehavere eller i påvente av at ny stillingsinnehaver skal tiltre.

Tilsetting for bestemt tid innebærer at tjenestemannen skal fratre uten oppsigelse når tiden er ute, men med krav på minst en måneds varsel ved mer enn ett års sammenhengende tjeneste.

e.s.trykk Oslo

Tjenestemannsloven § 7 nr. 2 må derfor leses slik at den kun skal gjelde "de første tjenesteår" dvs. inntil 4 års sammenhengende tjeneste.

Tjenestemann kan også bli tilsatt for å utføre "bestemt oppdrag" hvis oppdraget har en klar arbeidsmessig begrensning og en naturlig avslutning. For denne typen tilsetting gjelder de alminnelige regler om oppsigelse jf. tjenestemannsloven § 7 nr. 2, siste ledd.

Underpost 2 "Ekstrahjelp" kan benyttes for å tilsette ekstrahjelp i innilt 9 måneder for tidsbegrensede arbeidsoppgaver, så som arbeidstopper eller sesongtopper. Forbruker- og administrasjonsdepartementet antar at det skjer en betydelig bruk av underposten utover budsjettforutsetningene. Bruken antar gjerne den form at en tjenestemannn tilsettes f.eks. fra 1.1. - 30.9. i budsjettåret, deretter tas vedkommende ut av tjenesteforholdet i 3 måneder hovretter en begynner på "ny runde". I dette tilfelle etableres ikke noen fortrinnsrett etter tjenestemannsloven § 13 jf. forskriftenes § 7 fordi tjenesteforholdet avbrytes etter 9 måneder.

En tjenestemann kan ikke tas inn på underpost 2 for å gjøre faste, løpende arbeidsoppgaver. Dette vil da være en ulovlig tilsettingsform.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet er klar over den vanskelige situasjon enkelte etater er i på grunn av stadig økende arbeidsmengde uten at det kan gis det nødvendige antall nye faste/ midlertidlige stillingshjemler. Forbruker- og administrasjonsdepartementet vil imidlertid understreke at forsøk på å løse økende, faste arbeidsoppgaver ved hjelp av ekstrahjelpmidler er i strid må såvel tjenestemannsloven som budsjettforutsetningene.

Vi minner i denne forbindelse om Finansdepartementets brev av 6.10.1986 til samtlige departementer angående håndtering av normalinnsparing på lønnsposter i 1986 og 1987 siste avsnitt hvor det blant annet heter:

> "Det følger av rundskrivet (R-16/80) at med unntak av visse helt spesifiserte forhold kan det ikke engasjeres personell for lengre perioder enn ni måneder totalt uten at Stortinget på forhånd har opprettet stillingshjemmel."

De nye bestemmelser om omdisponering mellom lønnsposten og posten for andre driftsutgifter innebærer ingen endringer for bruken av ekstrahjelp i forhold til tjenestemannslovens regler.

Finansdepartementet har i sitt rundskriv R-2/1985 presisert at den nye omdisponeringsadgangen må praktiseres etter gjeldende bestemmelser for utnyttelse av lønnsmidler.

Etter fullmakt

Jan Debes

Ivar Valldal